

Status
Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
28 juni 2022

Eindtermijn
31 december 2022

Onderwerp

Innovaties in de circulaire transitie en Subsidieregeling circulair Zuid-Holland

Advies

1. Vast te stellen de GS-beleidsnota 'Innovaties in de circulaire transitie; stimuleren doorbraakprojecten in Zuid-Holland';
2. Vast te stellen de Subsidieregeling circulair Zuid-Holland;
3. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarbij ter kennisname wordt aangeboden de GS-beleidsnota 'Innovaties in de circulaire transitie; stimuleren doorbraakprojecten in Zuid-Holland' en de subsidieregeling circulair Zuid-Holland;
4. Te bepalen dat de Subsidieregeling circulair Zuid-Holland wordt gepubliceerd in het Provinciaal Blad;
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting voor de GS-beleidsnota 'Innovaties in de circulaire transitie; stimuleren doorbraakprojecten in Zuid-Holland' en de Subsidieregeling circulair Zuid-Holland.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

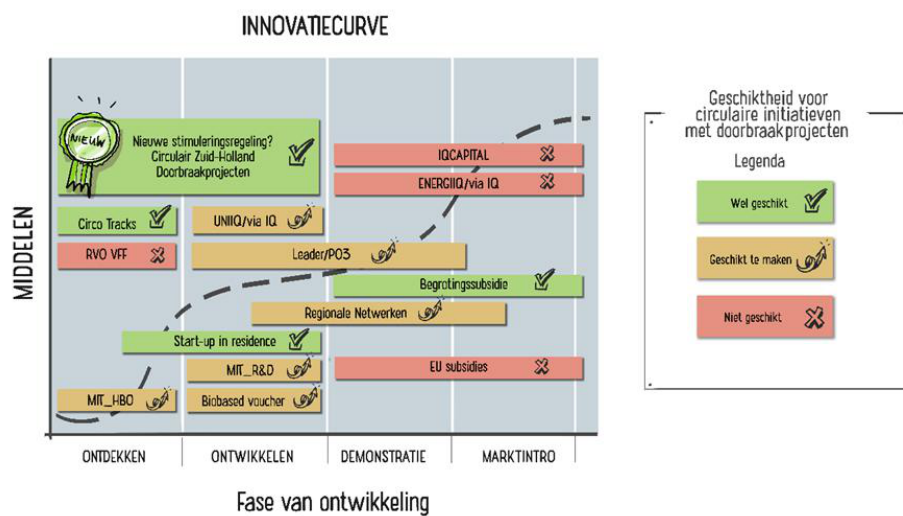
Bijlagen

- GS beleidsnota Innovaties in circulaire transitie; stimuleren doorbraakprojecten in Zuid-Holland;
- Subsidieregeling circulair Zuid-Holland;
- GS-brief Innovaties in circulaire transitie en Subsidieregeling circulair Zuid-Holland;
- Adviesrapport Stimuleren circulaire doorbraakprojecten, Berenschot, juni 2022

1 Toelichting voor het College

Innovaties in circulaire transitie; gat in de innovatiecurve

In 2020 is door PS de strategische beleidsnotitie 'Circulair Zuid-Holland: samen versnellen' vastgesteld met een transitieaanpak waar vernieuwersnetwerken en doorbraakprojecten centraal staan. In de praktijk van de afgelopen jaren bleek dat het lastig is deze doorbraakprojecten van de grond te krijgen. Uit onderzoek van het adviesbureau RHDHV bleek dat er een gat in de innovatiecurve zit voor de ondersteuning van (doorbraak)projecten (zie afbeelding).

Om dit gat in de innovatiecurve op te vullen is in de begroting 2022 aangekondigd dat een stimuleringsregeling wordt opgezet om concrete innovaties- en doorbraakprojecten voor de circulaire transitie te kunnen ondersteunen en te financieren. Dit is nu uitgewerkt in een beleidsnota en de Subsidieregeling circulair Zuid-Holland.

Beleidsnota

In de GS-beleidsnota 'Innovaties in de circulaire transitie' beschrijven we wat we al als provincie doen om deze innovaties te faciliteren om de circulaire transitie optimaal te ondersteunen. Met deze Innovatienota legt de provincie Zuid-Holland haar circulaire innovatieaanpak, haar inhoudelijk kader en criteria vast. Kern van de innovatieaanpak voor de circulaire transitie is het missie gedreven innovatiebeleid met als hulpmiddel de Circulaire Innovatiemotor van Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Als de circulaire innovatiemotor goed draait dan worden de circulaire innovaties verder gebracht op weg naar een circulaire samenleving.

Belangrijk onderscheid tussen normale innovaties en doorbraakinnovaties is dat in het missie gedreven innovatiebeleid gekeken wordt naar innovaties die het bestaande systeem optimaliseren en gericht zijn op een enkel bedrijf en/of product. Vanuit de transitie aanpak zoals beschreven in de provinciale circulaire strategie ligt de focus op de innovaties die gericht zijn op fundamentele verandering en vernieuwing. Hieronder is

dat kort samengevat.

Tabel: verschil normale innovatie en doorbraak innovatie

Normale innovaties: verbetering	Doorbraak innovaties: verandering en vernieuwing
Kleine verbetering van bestaande werkwijzen	Fundamentele verandering en vernieuwing die leiden tot systeemverandering; andere manieren van denken, doen en organiseren
Optimaliseren van een techniek, een product, een proces of een bedrijf Het zijn vaak technologische innovaties	Experimenten; Combinatie van meerdere innovaties; zowel techniek, proces, producten en organisatie. Het is maatschappelijke innovatie
Enkel bedrijf	Meerdere bedrijven in ketensamenwerking en andere manieren van functioneren keten. Alle actoren werken samen in een collectief proces.
Businesscase; gericht op economisch verdienmodel	Innovatie gericht op maatschappelijk verdienvermogen. Het bereikt maatschappelijke impact en ontwikkelt ook economisch verdienvermogen. Daarvoor is nodig nieuwe innovatiemethodieken, governance- en financieringsmodellen, werkvormen en beleid.
Functioneert in dominante spoor van innovatieaanpak	Afwijkend van dominante spoor; andere innovatieaanpak en nieuwe innovatiemethodieken.

Subsidieregeling circulair Zuid-Holland

Deze innovatieaanpak is geconcretiseerd in de Subsidieregeling circulair Zuid-Holland. De Subsidieregeling circulair Zuid-Holland omvat drie onderdelen voor subsidiëring die gericht zijn om het gat in innovatiecurve ten aanzien van circulair te dichten:

- *Doorbraakprojecten*
Circulair ketenproject dat gericht is op fundamentele vernieuwing en baanbrekende innovatie dat bijdraagt aan een systeemverandering.
De ondersteuning van een doorbraakproject loopt in principe van het begin tot einde van het doorbraakproject om zo kans op succes te verhogen.
- *Pilots*
Proef, challenge of (product)innovatie die in de praktijk wordt uitgevoerd als oplossing voor een maatschappelijk probleem voor een circulaire samenleving.
- *Coalitievorming in netwerken*
Coalitie van bedrijven en organisaties waardoor een netwerkorganisatie ontstaat, wordt verstevigd of uitgebouwd.

Een ander kenmerk van de regeling is dat de cofinanciering van de indieners in uren en/of in geld kan. Hierbij wordt aangesloten bij de Europese regeling voor staatssteun.

In de regeling wordt aangesloten bij de criteria voor doorbraakprojecten:

- *Fundamenteel vernieuwend (waaronder ketensamenwerking)*
Een project is fundamenteel vernieuwend als deze andere manieren van denken, doen of organiseren nastreeft waar ook het verbinden van verschillende ketenpartners een rol speelt.
- *Impact*
Een project kan impact maken op een materiële, iconische en maatschappelijke manier.
- *Haalbaarheid*
Een doorbraakproject is haalbaar als het team, het plan maar ook de directe omgeving dit ondersteunt en in de praktijk kan worden uitgevoerd.

Van droom tot doorbraak; fasen van ondersteuning

Doorbraakprojecten ontstaan uiteraard niet vanzelf uit de vernieuwersnetwerken. Er is ondersteuning nodig van de initiatiefnemers: de ondernemende koplopers om hun ideeën en droom om te zetten in een kansrijk doorbraakproject. Het proces van ondersteuning gaat vanaf de voorbereiding tot indienen subsidieaanvraag en de uitvoering. Dit proces moet ervoor zorgen om goede projectaanvragen te krijgen of tijdig te kunnen doorverwijzen naar bestaande subsidie- of financieringsregelingen. Dit sluit aan op de behoefte van de initiatiefnemers die werken aan circulaire doorbraakprojecten en de koplopers die hieraan werken. Dit proces en deze fasering is de handreiking vanuit de provincie om partijen te helpen met name de kwetsbare beginfase succesvol te doorlopen.

Beschikbaar budget:

Er is totaal om te starten een budget van 1 miljoen beschikbaar in het huidige budget voor de opgave Circulair Zuid-Holland. Het eerste openstellingsbesluit is voorzien in het najaar van 2022. Er wordt gestart met een eerste openstelling met 0,5 miljoen (beschikbaar subsidieplafond uit VJN 2022). Voor doorbraakprojecten is dit een beperkt budget om mee te starten. We lopen hiermee het risico dat slechts 1 of 2 doorbraakprojecten kunnen worden gesubsidieerd.

Er is al via de vernieuwersnetwerken een portfolio aan doorbraakprojecten opgebouwd waarbij de inschatting is dat we komende jaren een veelvoud kunnen wegzetten in de komende jaren.

Het beschikbare budget is in verhouding met andere provinciale subsidieregelingen of fondsen een bescheiden budget voor de projecten die de circulaire samenleving concreet en tastbaar gaan maken. Ter vergelijking enkele andere innovatiesubsidieregelingen uit de Begroting 2022; stimulering innovaties MKB (MIT-regeling) ca €12 miljoen beschikbaar, voor Campussen Zuid-Holland is €1,5 miljoen beschikbaar, voor verduurzaming bedrijventerreinen €2,5 miljoen. Dit naast de tientallen miljoenen die de provincie bijdraagt aan de regelingen en fondsen van IQ (zoals UNIIQ, IQCapital, ENERGIQ).

Kortom, met dit bescheiden budget van €0,5 miljoen wordt in 2022 gestart om ervaring op te doen. Om de transitie te laten slagen en de gewenste opschaling te bereiken is ook opschaling van middelen nodig om circulaire innovatiemotor op volle toeren te laten draaien.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: niet van toepassing
Programma	: Ambitie 4 – Concurrerend Zuid-Holland
Financiële risico's	: geen

Pas bij de afzonderlijke openstellingsbesluiten komen de beschikbare subsidiebudgetten aan de orde op basis van deze Subsidieregeling circulair Zuid-Holland. In het totale budget voor de opgave Circulair Zuid-Holland is in totaal € 1.000.000, - beschikbaar voor de komende jaren (al via huidige begroting gedekt). Subsidieplafond 2022 van € 500.000, - is opgenomen in de Voorjaarsnota 2022 en vastgesteld door GS op 17 mei 2022. De Voorjaarsnota wordt in PS van 6 juli 2022 behandeld.

Juridisch kader

De GS-beleidsnota 'Innovaties in circulaire transitie' is een uitwerking van het strategisch beleid en daarvoor is GS bevoegd.

Voor de Subsidieregeling circulair Zuid-Holland zijn de volgende juridische kaders van belang:

Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013

Op grond van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 zijn Gedeputeerde Staten bevoegd om regels vast te stellen voor de verstrekking van subsidies voor activiteiten die passen binnen de programma's die zijn opgenomen in de begroting.

Algemene Groepsvrijstellingsverordening

De Subsidieregeling circulair Zuid-Holland maakt gebruik van de Algemene groepsvrijstellingsverordening waardoor zij voldoet aan de regels van staatssteun. Na de inwerkingtreding van deze subsidieregeling zal deze regeling worden kennisgegeven bij de Europese Commissie.

Risicoprofiel Subsidieregeling circulair Zuid-Holland

Voor deze regeling is geen risicoanalyse uitgevoerd aangezien de regeling valt onder de Algemene Vrijstellingsverordening en op basis van kosten en prestaties wordt afgerekend. Daarom is het risicoprofiel nihil.

*

2 Voorafgaande besluitvorming

- Strategische beleidsnotitie 'Circulair Zuid-Holland: samen versnellen', februari 2020
- Voorstel opstellen subsidieregeling in Begroting 2022, november 2022
- Subsidieplafond Subsidieregeling circulair Zuid-Holland, Voorjaarsnota 2022, GS 17 mei 2022 en vaststelling in PS van 6 juli 2022

3 Proces

In 2021 is onderzoek gedaan naar de verschillende provinciale subsidieregelingen en in hoeverre ze kunnen bijdragen aan de circulaire transitie. Aan dit onderzoek van RHDHV hebben deskundigen van onder andere IQ, afdeling EZ, innovatieteam, CEEF en enkele externe experts meegewerkt. Conclusie was dat met name voor de meer op systeem gerichte innovatieve projecten geen regelingen beschikbaar zijn terwijl ze wel een cruciale rol spelen in het op gang brengen van de transitie. Daarom is in de begroting 2022 aangekondigd dat een Stimuleringsregeling Doorbraakprojecten wordt opgezet om concrete innovaties- en doorbraakprojecten voor de transitie te kunnen ondersteunen en te financieren. Deze ligt nu voor in de vorm van de Subsidieregeling circulair Zuid-Holland.

Binnen de provinciale organisatie is de beleidsnota en uitgangspunten voor de subsidieregeling opgesteld in een proces onder leiding van bureau Berenschot. Als eindproduct heeft bureau Berenschot een rapport met adviezen opgesteld. Hierbij is ook de expertise van verschillende afdelingen betrokken (CEEF, specialisten in financiële advisering voor projecten, afdeling Economie, Innovatieteam). De subsidieregeling is opgesteld door onze juridische afdeling in samenwerking met bureau Subsidies.

4 Participatie en rolneming

Er heeft geen participatie plaatsgevonden. Wel is in het kader van het opstellen van de subsidieregeling en ontwerpen van het proces van ondersteuning voor de koplopers onderzoek gedaan op welke wijze koplopende ondernemers het beste kunnen worden ondersteund en dit is vertaald naar een werkbare en duidelijke subsidieregeling.

5 Communicatiestrategie

Na vaststelling van de beleidsnota "Innovaties in circulaire transitie" en de Subsidieregeling circulair Zuid-Holland verschijnt er een persbericht en wordt gebruikt gemaakt van verschillende sociale media. De subsidieregeling wordt gepubliceerd in het Provinciaal Blad.

Meer communicatie zal plaatsvinden bij de afzonderlijke openstellingsbesluiten via (digitale) folder, werksessie via de vernieuwersnetwerken, presentaties op bijeenkomsten en dergelijke. Hiervoor wordt nog een apart communicatieplan opgesteld.